

Projektgruppemøde

Nørre Vissing Kro, 24. november 2006, kl. 10-16

Deltagere:

Odder-Skanderborg Landboforening – Norsminde pilotområde:

Helge Kjær Sørensen (HKS), konsulent
Thue Hansen (TH), landmand

Århus-Hadsten Landboforening - Hinnerup pilotområde:

Susanne Østerby (SØ), konsulent
Jørgen Sørensen (JS), landmand

LandboØst - Ravn Sø pilotområde:

Kjartan Einarson (KE), konsulent,
Per Bæk (PB), landmand
Jørgen Rasmussen (JR), landmand

Landscentret:

Irene Wiborg (IW), projektleder/AGWAPLAN koordinator

Århus Amt:

Henrik Skovgaard (HS), afdelingsleder/AAA-AGWAPLAN ansvarlig
Karin Hvidberg (KH), miljøkonsulent/sagsbehandler - på vegne af Morten H. Jespersen, afdelingsleder
Eike Stubsgaard (ES), miljøplanlægger/sagsbehandler

DJF:

Uffe Jørgensen (UJ), senior forsker/DJF-AGWAPLAN ansvarlig
Egon Noe (EN), senior forsker/DJF
Søren Tobberup (ST), kommunikationsmedarbejder/journalist/DJF
Søren Bent Torp (ST), akademisk medarbejder/DJF
Lise Andreasen (LA), EU projektrådgiver (Referent)

Afbud:

Miljøstyrelsen
Hans Thysen, Landscentret

Dagsorden:

1. Velkomst og kaffe.
2. Projektgruppens rolle – nu på skrift med en projekthåndbog, ved Irene Wiborg.
3. Afklaring af kommunernes og det statslige miljøcenters rolle i projektet efter januar 2007, ved Henrik Skovgaard.
4. Formidling og hjemmeside, ved Eike Stubsgaard.
5. Resultater af overvågningen/målinger i projektområderne, ved Christina Ellegaard/Henrik Skovgaard.
6. Resultater af EM38, ved Søren Torp.
7. Udkomme af modeldrøftelser til bestemmelse af overskud eller tab af N og P, ved Uffe Jørgensen.
8. Den Integrerede Rådgivning, herunder brugen af værktøjerne, - manual for tiltag til forbedret landbrugspraksis og Datainformationssystemet (DIS), ved Eike Stubsgaard, Karin Hvidberg og Irene Wiborg.
9. Nye perspektiver med den nye miljøgodkendelsesordning, ved Irene Wiborg
10. Offentlighedsfasen ift. Vandrammedirektivet og Natura 2000. Generel drøftelse af hvordan vi kan bruge projektet til at komme med indspil på oplandsniveau, in plenum.
11. Studieture til Sverige og Tyskland? Ved Henrik Skovgaard
12. Evt.

Ad 1:

IW bød velkommen og gennemgik dagens program. Der var ingen bemærkninger eller tilføjelser til programmet. Efter en kort præsentationsrunde gik mødet i gang.

Ad 2:

IW mindede om projektgruppens rolle som rådgivende - husk at give input og informere om gode og dårlige sider af projektet eller succeser/problemer, der skal tages hånd om. Orienterede om mulighederne for at få indflydelse på udviklingen omkring implementering af vandrammedirektivet, og at projektet allerede har udnyttet muligheder for at blive hørt. I den forbindelse blev det også nævnt, at det er beklageligt, at Miljøstyrelsen er svær at få i tale og til at deltage i f.eks. projektgruppemødet.

Der er brugt meget tid på værktøjer, og derfor har der været mindre kontakt til landmændene i projektet end ønsket. Det vil der blive taget hånd om fremover.

Grundfør: Flere landmænd beklager, at der ikke er kommet gang i forsøg og forskellige tiltag i marken.

IW: Tiltag er begyndt, men det burde vi måske tage med som sidste pkt. på dagsordenen.

Der blev diskuteret forskellige forbedringer på markpraksis, specielt i forbindelse med de varme efterår, og hvordan man kunne nå ud til landmændene med viden om forbedringer i praksis.

EN: En mulighed var at danne ERFA-grupper landmændene imellem for at følge eventuelle forsøg og deres effekt, mulige justering osv.

Der var generel positiv tilslutning til ideen i gruppen.

Beslutning: Diskussion vedrørende konkrete forslag til forsøg tages under pkt. 12. Evt.

Ad 3:

HS: Orienterede om at der i fremtiden vil være 7 statslige miljøcentre på landsbasis med ansvar for bl.a. vandrammedirektivet. Kommuner skal udføre de konkrete tiltag og udarbejde de detaljerede indsatsplaner på baggrund af de overordnede rammer fra miljøcentret. Det statslige miljøcenter i Århus overtager Århus Amts rolle i projektet, hvor HS er ansat efter 1. januar 2007. KH og ES er efter 1. januar 2007 ansat i hver sin kommune, henholdsvis Favrskov og Århus, der begge er interessenter i projektet, så forbindelsen ud til de to kommuner er sikret. Projektet har taget kontakt med de øvrige relevante kommuner og orienteret om projektet. Der søges nu indgået aftaler om at Odder og Ny Skanderborg kommuner afsætter ressourcer til at deltage i rådgivningsbesøg og til at følge arbejdet. HS har ansvaret for denne opgave.

IW: Projektet vil forsøge at påvirke offentlighedsfase allerede før den sættes i gang, for at sikre en reel indflydelse. Det bliver en udfordring at sikre indflydelse på udarbejdelsen af de statslige handleplaner, men med gode argumenter søger vi at påvirke beslutningstagerne til at indføre i vejledningstekster at der skal etableres mødefora, hvor man kan komme med indspil.

HKS: det bliver vigtigt at koordinere de forskellige tiltag fra landboforeningernes side overfor kommunerne/politikere.

Helge orienterede om netop afholdt møde i kommunenetværket med Odder Kommune, hvor man præsenterede miljømålene, og som landbrug præsenterede ide med at man lavede en planlægning, hvor man på områdeniveau løste miljømålene. Gruppen drøftede, hvordan man skal få præsenteret ideerne til oplandstanken overfor landmændene.

Beslutning: Der nedsættes en lille gruppe, hvor vi søger at finde metode til præsentation af oplandstankegangen. Kontaktlandmændene høres om ideerne og giver tilbagemeldinger på, hvad de mener virker/ikke virker overfor øvrige landmænd. ES og IW har ansvaret for dette punkt.

Ad 4:

ES indledte en diskussion vedrørende brugen af hjemmesiden og behovet for information via hjemmesiden – Der er en begrænset brug af siden, hvordan kan vi forbedre den?

Internt: projektdeltagere på forskelligt aktivitetsniveau (personer med daglig arbejdsbrug af mail og Internet og personer med mindre brug eller ingen brug af mail og Internet)

Eksternt: familie, lokale, presse, konsulenter, miljømyndigheder, EU

HSK: En ide kunne være at bruge SMS for at gøre landmænd opmærksom på nyheder på mail

LA: dagsordenen for et møde kunne bruges i en nyhedsnotits med link til evt. referat for at gøre det nemmere/hurtigere at formidle nyheder om møder der er afholdt.

HS: Der er også tiltag i gang for at forbedre den engelske del.

HSK: hvordan håndteres fortrolige rapporter mellem landmand og konsulent, og hvor går grænser mellem offentlighed - og kan markdatabasen bruges til at håndtere den fortrolige del?

Generel diskussion vedrørende nyhedsformidling til pressen. Problemet i at det er krisen der sælger men ikke at der er noget der går godt.

JR: Midtjyllandsavis er et vigtigt medie, der generelt er interesseret og tager gerne notitser og artikler med.

IW: Ansvaret for opdatering og udvikling af hjemmesiden er en stafet, der vandrer mellem Landscentret, Århus Amt, og DJF – p.t. har Århus Amt stafetten, og derefter DJF.

Beslutninger:

Notering om nyheder (aktiviteter, milepælsrapporter, pressemeddelelser o. lign.) på websiden skal mailes/SMS' til orientering med henvisning til websiden for derved at 'give livstegn' til alle hjørner af projektet, orientere konkret og sørge for besøg på websiden.

Fælles opgave om at få sikret at øvrige projektdeltagere kan åbne og få information via mail og Internettet.

I forbindelse med ibrugtagning af nyhedsfunktion – hvor der sker en direkte information fra siden, når noget nyt bliver lagt på - kan ST inddrages med erfaring desangående.

IW undersøger mere konkret brugen af markdatabasen/DIS'en/hjemmesiden til fortrolig information og rapporter med begrænset adgang.

Websiden skal bruges som en slags lager, hvor man altid kan gå ind og finde tidligere rapporter, referater etc. Men vi skal være opmærksomme på, at web ikke erstatter behovet for post.

GAP: Det ønskes, at GAP-manualen bliver tilgængelig offentligt/for andre konsulenter

Brugen af hjemmesiden skal diskuteres og evalueres løbende og forbedres så vidt muligt.

Ad 5: - [præsentation](#)

HS præsenterede og forklarede resultaterne af overvågningen af N og P i projektområderne (inkl. afvandingskanaler og dræn). Præsentationen blev fulgt op af generel diskussion af resultaterne og de årsager og forhold der indvirker på resultaterne.

Ad 6: - [præsentation](#)

SBT gennemgik metoder og resultater af EM38 for Ravn Sø området. Norsminde Fjord området forventes snart at være færdigt.

IW: Den integrerede rådgivning starter på det nuværende datamateriale, som er tilgængeligt i DIS'en, som så vil blive opdateret med de nye data, så snart materialet er klart.

Det blev diskuteret, om det var muligt at data for Ravn sø bliver lagt ind i datamaterialet med det samme i stedet for at vente på at data fra Norsminde er klar – hvilket skulle undersøges.

HKS: Landmændene er jo blevet lovet kort over deres bedrifter – hvem står for det og for distribution til landmændene?

Beslutning:

Styregruppen undersøger dels hvordan projektet bedst, nemmest, og mest tilfredsstillende får produceret og distribueret jordbundskort over alle pilotbedrifter til de respektive pilotlandmænd og sørger for at det sker, og dels om det er muligt at få lagt data for Ravn Sø ind med det samme.

Ad 7: - [præsentation](#)

UJ redegjorde for modeldrøftelserne, forskelle mellem modeller og brugen af resultater efter tolkninger.

Diskussion om tolkning – vigtigt for kvælstof at se data i sammenhæng med sædskiftet og ikke kun den enkelte mark det enkelte år.

EN foreslog at udarbejde et N-risikokort svarende til P-indekskortet. UJ svarede, at det i givet fald skal være en kombination af jordtypekort og reduktionskortlægning. Også vigtigt at anvende de enkelte modeller på henholdsvis område og bedriftsniveau, som de enkelte modeller er brugbare til.

Ad 8:

IW redegjorde for GAP manual og dens ibrugtagning og opfordrede til at alle (konsulenter, landmænd, Århus Amt, og Landscentret) ser på GAP som en prototype, der skal testes og justeres – derfor er det vigtigt at melde tilbage med positivt og negativt.

KH præsenterede DIS for de deltagere, der ikke havde set den før.

IW sagde, at man nu havde værktøjerne til at gå i gang med den integrerede rådgivning. Inden for de næste 2 måneder forventes det at der er foretaget IR på alle bedrifter.

Beslutning: IW lægger prototype af GAP manual på hjemmeside. Bemærk: links vil ikke virke i denne udgave. Der blev uddelt mapper med cd-rom med GAP manual og andet materiale til anvendelse i den integrerede rådgivning.

Ad 9: Notat på nettet?

IW orienterede om den nye miljøgodkendelsesordnings indflydelse på motivationen til frivillige tiltag.

Ad 10:

Der var en generel drøftelse af, at vi i de tre projektområder bør komme med aktive indspil i idéfasen. Evt. sammen med kommunen.

Der var drøftelser af hvordan man i fællesskab finder ideer til tiltag på oplandsniveau, - en vej kan være at der er fælles markvandring, hvor man drøfter forskellige muligheder og deres effekter.

Ad 11:

Det blev overvejet om vi skal tage på studieture til Sverige, Tyskland eller Holland.

I første omgang arbejdes der på en tur til Sverige i starten af april 2007. Man arbejder med forskellige interessante tiltag der kan reducere udvaskningen, bl.a. små vådområder. HS har kontakter derop og vil gerne stå for at arrangere turen. På turen bør alle landmænd inviteres med. Vi arbejder på en tur med én overnatning.

EN har interessante kontakter til Holland vedr. samarbejde på oplandsniveau.

IW har kontakter til Nordtyskland, - det overvejes hvilke af de to områder vi bør besøge.

Beslutning: Der arbejdes videre med tur til Sverige til foråret 2007

Ad 12:

KH bad om gode ideer til forsøg og demonstrationer. Alle landmænd og konsulenter bedes tænke på gode ideer til hvad man kan lave lokalt.

Konkret ide med N-min af bl.a. efterafgrøde med sennep, ved Hinnerup ses der videre på.

Beslutninger: Ved rådgivningsbesøg og ved anden kontakt med landmænd vendes gode ideer til demonstrationer. Ideer gives videre til Hans Østergård, Henrik Skovgård eller Karin.